

Číslo: 8037/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 09. 02. 2022 do 11. 02. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou sv. Marka Križina, Rehoľná 2, Košice	
Zriaďovateľ	Košická arcidiecéza, Košice

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Veronika Becová, riaditeľka školy

Mgr. Juraj Kardoš, zástupca riaditeľky školy

Martina Štefková, Dis., zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 8037/2021-2022 zo dňa 04. 02. 2022 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Viktória Jakúbeková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Andrea Balážiová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

RNDr. Zuzana Borovská, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PhDr. Jana Fukerová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

RNDr. Anežka Nováčková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

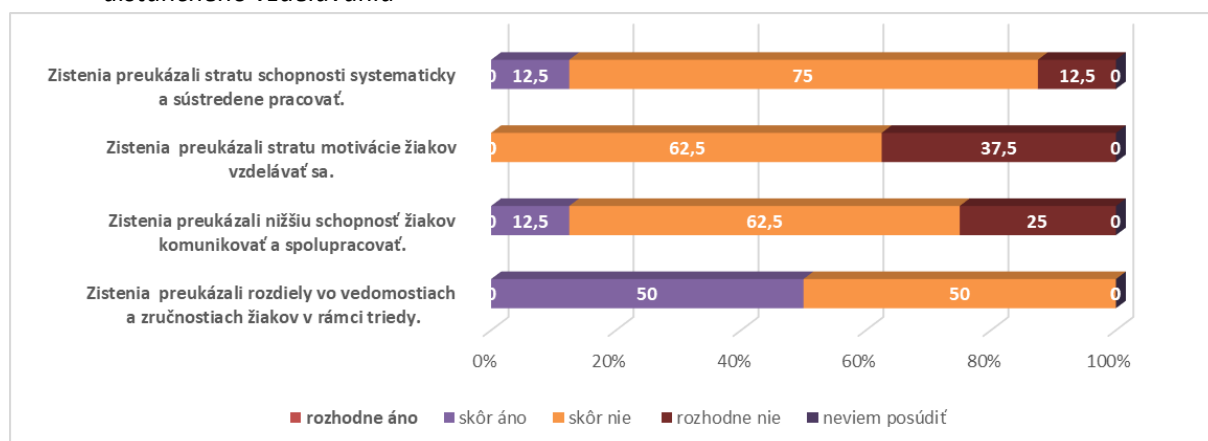
Tematická inšpekcia bola vykonaná v cirkevnej plnoorganizovanej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Škola vzdelávala 250 žiakov (137 v 8 triedach primárneho vzdelávania, 113 v 7 triedach nižšieho sekundárneho vzdelávania), z nich 10 malo diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) na základe ich zdravotného znevýhodnenia (ZZ). Žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ani z marginalizovanej rómskej komunity, škola nevzdelávala. V školskom roku 2020/2021 sa dištančného vzdelávania zúčastňovali všetci žiaci. Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečovalo 26 pedagogických zamestnancov, z nich 11 učiteľov na 1. stupni, 10 učiteľov na 2. stupni, 4 vychovávatelia a 1 pedagogický asistent.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania

Po ukončení dištančného vzdelávania a návrate k prezenčnej výučbe škola **overovala úroveň vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania**. Učitelia v rozhovoroch a zadanom dotazníku potvrdili, že najčastejšie uplatňovanými spôsobmi na zisťovanie miery osvojenia učiva žiakmi boli rozhovory so žiakmi, sledovanie ich výkonov a pripravenosti na vyučovanie. Pomerne často diagnostiku vykonávali prostredníctvom prezentácie produktov žiackych prác (videozáznamy) a zadávaním písomných prác skôr kratšieho rozsahu. Polovica opýtaných signovala overovanie spoločným riešením rôznych typov komplexných úloh a frontálne motivačné ústne skúšanie. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že škola s cieľom zabezpečiť kvalitu ďalšieho vzdelávania pravidelne v polročných intervaloch diagnostikovala úroveň čitateľských zručností žiakov primárneho vzdelávania a s jej výsledkami oboznamovala rodičov. Kontrola plnenia nastavených cieľov a obsahu vyučovania v jednotlivých triedach realizovaná v rámci hodnotenia dištančného a prezenčného vzdelávania na konci školského roka 2020/2021¹, umožnila vyučujúcim nastaviť konkrétne opatrenia pre skvalitnenie úrovne vzdelávania žiakov v nasledujúcom školskom roku. Uplatnené opatrenia sa týkali predovšetkým podporovania čitateľskej gramotnosti žiakov, upevňovania ich techniky písania, automatizácie numerického počítania, prepojenia predmetu prvouka s matematikou v rámci medzi-predmetového vzťahu na zdokonalenie teoretických i praktických činností v učive o hodinách². Finálne zistenia z dotazníka nepreukázali stratu motivácie žiakov vzdelávať sa, ani stratu schopnosti systematicky a sústredene pracovať, či nižšiu schopnosť žiakov komunikovať a spolupracovať. Rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach žiakov v rámci triedy potvrdili odpovede polovice opýtaných učiteľov (Graf č. 1). Zistenia z vykonanej diagnostiky preukázali, že **mera osvojenia vedomostí a zručností žiakov zodpovedala ich možnostiam a schopnostiam**, zistené nedostatky nemali vplyv na kontinuitu ich vzdelávania. Škola neevidovala **neprospievajúcich žiakov** v primárnom vzdelávaní na konci školského roka 2018/2019 ani na konci školského roka 2020/2021.

Graf č. 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

¹ Správa o činnosti metodického združenia 1 – 4 a ŠKD v školskom roku 2020/2021 z 30. 06. 2021;

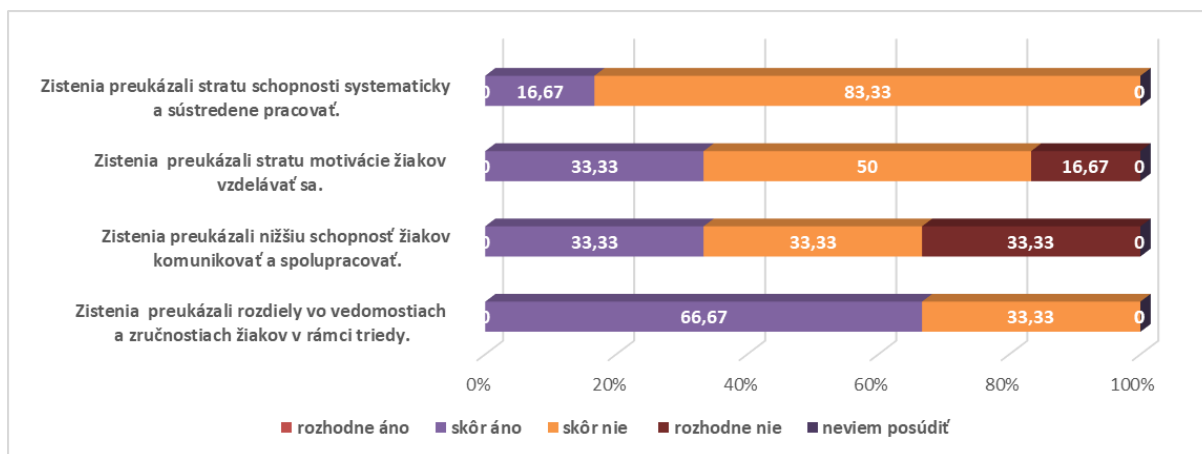
² ciferník, celá hodina, pol hodiny, štvrt hodiny;

Diagnostika vedomostí a zručností žiakov nižšieho stredného vzdelávania

Škola po ukončení dištančného vzdelávania a adaptačného obdobia vykonávala diagnostiku za účelom zistenia miery osvojenia vedomostí a zručností žiakov v **nižšom strednom vzdelávaní**. Učiteľmi najčastejšie uvedenou formou overovania v zadávanom dotazníku a potvrdenou v individuálnom rozhovore bolo sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, o niečo menej overovanie formou krátkych testov s možnosťou výberu odpovede, (pracovné listy, hrová vzdelávacia platforma Kahoot, päťminútovky) a ústne dialógové skúšanie. Takmer 70 % z nich uviedlo prezentáciu produktov žiackych prác, riešenie rôznych typov komplexných úloh a tretina opýtaných učiteľov individuálne pedagogicko-diagnostické rozhovory či žiacke portfólio. Ojedinele úroveň žiackych vedomostí overovali formou testov z ponuky NÚCEM³. Vyučujúci jednotlivých predmetov zo vzdelávacej oblasti *Matematika a práca s informáciami* (matematika) a *Človek a príroda* (fyzika, chémia, biológia) v riadených rozhovoroch uviedli, že žiadne výrazné odchýlky vo vyučovacích výsledkoch žiakov v porovnaní s predchádzajúcim obdobím prezenčného vzdelávania nezaznamenali. Príčinou zaznamenaného nižšieho percenta úspešnosti žiakov v testovanom predmete matematika bolo podľa vyučujúcej nedostatočné zopakovanie učiva v úvode školského roka a dôvodom neovládania niektorých učebných tém žiakmi v predmete fyzika nadmerná pomoc rodičov pri vzdelávaní žiakov v domácom prostredí. To sa preukázalo ich nižšou mierou zvládnutia samostatnej úlohy pri vytváraní portfólia *Čo som sa naučil za polrok*. Menej výrazné nedostatky v komunikačných zručnostiach žiakov (jednoslovné odpovede, málo rozvinutá slovná zásoba, nedostatky v uplatňovaní odbornej terminológie) a slabšie čitateľské zručnosti jednotlivcov sa vyskytli vo vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia* (slovenský jazyk a literatúra). Za účelom odstránenia uvedených nedostatkov škola vypracovala dokument *Analýza práce a výsledkov tried 2. stupňa v predmete slovenský jazyk a literatúra*, ktorý monitoroval výchovno-vzdelávacie výsledky všetkých žiakov vrátane žiakov so ŠVVP v súvislosti s dopadmi dištančného vzdelávania. Uvedené prijaté opatrenia z analýzy vstupných a výstupných testov smerovali k dôslednému uplatňovaniu nastavených metód a foriem práce s cieľom čo najviac eliminovať rozdiely v učení sa medzi jednotlivými žiakmi. Zistenia z dotazníkov zadávaných pedagogickým zamestnancom potvrdili výrazné rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach medzi žiakmi, ale napriek pomerne dlhému obdobiu dištančného vzdelávania žiaci podľa odpovedí väčšej časti pedagógov nestratili schopnosť systematicky a sústredene pracovať, motiváciu vzdelávať sa ani nemali nižšiu schopnosť komunikovať a spolupracovať (Graf č. 2). Zistenia z vykonanej diagnostiky preukázali, že **miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov zodpovedala ich možnostiam a schopnostiam**, zistené nedostatky nemali vplyv na kontinuitu ich vzdelávania. Škola na konci školských rokov 2018/2019 a 2020/2021 neevidovala **neprospievajúcich žiakov** v nižšom strednom vzdelávaní.

Graf č. 2 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov nižšieho stredného vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

³ Celoslovenské testovanie žiakov KOMPARO realizované v školskom roku 2020/2021 pre žiakov 8. ročníka v predmete slovenský jazyk a literatúra 61,31 %; matematika 47,07 %; fyzika 43,44 %; dejepis 53,49 %; Všeobecné študijné predpoklady: 57,69 %; a následne pre žiakov 9. ročníka 11. 11. 2021 slovenský jazyk a literatúra 69,09 %; matematika 42,7 %;

Úprava školského vzdelávacieho programu

Škola zabezpečovala výchovu a vzdelávanie žiakov podľa školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) vypracovaného v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ŠVP) pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie. V školskom roku 2020/2021 pri výchove a vzdelávaní postupovala podľa nezmeneného ŠkVP. Z vyjadrení riaditeľky školy, pedagógov a predloženej dokumentácie vyplynulo, že v školskom roku 2020/2021 prospeli všetci žiaci, všetky triedy 1. a 2. stupňa ZŠ prebrali učivo vo všetkých predmetoch v plnom rozsahu v súlade so ŠkVP a redukciu ani presun obsahu učiva nebolo potrebné vykonať. Čiastočné úpravy v ŠkVP škola urobila v predchádzajúcom školskom roku⁴. Predložené zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady neposkytovali informáciu o miere zvládnutia výkonového štandardu žiakmi v jednotlivých predmetoch, ani informáciu o vykonaní dôslednej analýzy výstupných testov. Zriadené predmetové komisie sa analýzou výsledkov žiackych prác zaoberali ojedinele⁵. Skvalitnením personálnych a materiálno-technických podmienok sa škole, podľa slov jej riaditeľky, podarilo zabezpečiť plnohodnotné dištančné vzdelávanie pre všetkých žiakov. Na zlepšenie úrovne žiackych vedomostí a ich upevnenie škola využila už doposiaľ disponibilnými hodinami posilnené predmety zo vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia* (anglický jazyk, nemecký jazyk), *Matematika a práca s informáciami* (matematika, informatika), *Človek a príroda* (biológia), *Človek a spoločnosť* (dejepis, geografia) a *Človek a hodnoty* (katolícke náboženstvo), prínosom bolo podľa riaditeľky školy aj zapojenie školy do projektu⁶.

Priebežné a sumatívne hodnotenie žiakov realizovala v súlade s usmerneniami MŠVVaŠ SR. Všetky zmeny v hodnotení a klasifikácii žiakov⁷ v čase dištančného a prezenčného vzdelávania boli prerokované a odsúhlasené v pedagogickej rade⁸. Kontrolou zápisnice z hodnotiacej pedagogickej porady za 1. polrok (27. 01. 2021) a katalógových listov žiakov sa zistilo, že škola využila možnosť hodnotenia žiakov v náhradnom termíne, po splnení podmienok doplnením podkladov k hodnoteniu. Upravené vlastné kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov s posilnením nástrojov na **formatívne hodnotenie** predložené neboli.

⁴ Neprebraté učivo uvedené v Dodatku č. 1 a 2 k ŠkVP bolo riadne odučené, čo potvrdili zápisy v triednych knihách;

⁵ Predmetová komisia slovenského jazyka a literatúry a cudzích jazykov;

⁶ Modernými metódami k zvyšovaniu gramotnosti žiakov Základnej školy s materskou školou sv. Marka Križina (2019-2021);

⁷ Obsah a organizácia VVP v čase dištančného vzdelávania v školskom roku 2020/2021;

⁸ 21. 12. 2020, 25. 08. 2020 a 15. 04. 2021;

Škola po návrate z dištančného vzdelávania vykonala zmeny v **organizácii vzdelávania**. Zaradením blokového vyučovania do rozvrhu hodín umožnila vytvoriť žiakom i učiteľom priestor na prepájanie učebných tém a efektívne uplatňovanie medzi-predmetových vzťahov v edukačnej činnosti. Dĺžku prestávok škola neupravila.

Systém opatrení zameraný na poskytovanie podpory žiakom, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie

Škola nemala vytvorený ucelený premyslený systém opatrení zameraný na poskytovanie podpory žiakom, ktorí sa dištančného vzdelávania nezúčastňovali z rôznych objektívnych dôvodov, zúčastňovali sa ho nepravidelne alebo nemali o vzdelávanie záujem. Realizovaný prieskum podľa vyjadrenia riaditeľky školy potvrdil, že všetci žiaci mali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie. Škola v prípade potreby dokázala žiakovi v čase dištančného vzdelávania zabezpečiť technickú podporu (tablet). V oblasti **podpory učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách** sa takmer všetci učitelia, podľa ich vyjadrení v dotazníku, usilovali v edukačnom procese vytvárať bezpečné prostredie pre žiakov a využívať inovatívne formy a metódy vyučovania. Odpovede učiteľov len čiastočne korelovali s odpoveďami žiakov. Väčšina z nich uviedla, že učitelia ich na vyučovaní povzbudzujú a za správnu odpoveď či splnenú úlohu pochvália, zaujímajú sa o ich problémy v učení, polovica z nich mala možnosť na hodinách prírodovedných predmetov vykonávať pokusy. Využívanie výukových aplikácií uviedla väčšina pedagógov, s čím však súhlasila iba tretina žiackych respondentov. Využívanie materiálnych prostriedkov pre zefektívnenie edukácie bolo pozorované takmer na všetkých hospitovaných hodinách. Vytváranie priestoru pre rovesnícke učenie uviedli viac ako tri štvrtiny učiteľov a potvrdili viac ako dve tretiny (64,70 %) opýtaných žiakov. Vyjadrenia väčšiny učiteľov v zadaných dotazníkoch o poskytovaní cielenej podpory žiakom aj ich individuálnym potrebám, diferenciacii úloh a zadaní podľa ich špecifických potrieb a možností, uplatňovaní špecifických pedagogických intervencií a individuálnom prístupe nekorelovali s vyjadreniami žiakov, ktorí uvedenú podporu zo strany učiteľov potvrdili len ojedinele. Vytváranie priestoru na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a ich sociálnych kompetencií potvrdili všetci učitelia. Možnosť hodnotiť svoju prácu na hodine signovalo 51,47 % žiakov a menej ako polovica z nich sa vyjadrila, že im bolo umožnené pracovať v skupinách. Takmer na polovici hospitovaných hodín mohli školskí inšpektori pozorovať prácu žiakov v skupine (dvojiciach), avšak komplexnému rozvíjaniu ich sociálnych kompetencií v uvedených formách vyučovania chýbal priestor na prezentovanie výsledku skupinovej práce a možnosť rozvíjania argumentačných zručností žiakov. V rozpore s vyjadreniami učiteľov i žiakov rozvíjanie sebahodnotiacich činností alebo činností súvisiacich s hodnotením výkonov spolužiakov nebolo na hospitáciách zaznamenané takmer vôbec. V oblasti **podpory wellbeingu** sa škola zamerala na vytvorenie adekvátnych podmienok pre všetkých žiakov s cieľom zvládnuť čo najlepšie prechod k prezenčnému vyučovaniu. Nie všetky nastavené opatrenia boli zo strany školy komplexné. Pred ukončením dištančného vzdelávania prostredníctvom svojej webovej stránky a online priestoru škola informovala zamestnancov, žiakov a ich zákonných zástupcov o tom, ako bude prebiehať návrat do školy. Na udržanie duševnej a fyzickej pohody žiakov počas adaptačnej fázy i v období po nej zaraďovala do edukačnej činnosti pravidelné hodiny

s triednym učiteľom, projektové⁹ a blokové vyučovanie¹⁰. Podľa uvedených odpovedí v dotazníku viac ako polovica učiteľov zapájala žiakov do programov primárnej prevencie, čo potvrdila iba viac ako štvrtina žiackych respondentov. Škola v spolupráci s CPPPaP realizovala pre žiakov 5. ročníka online workshop zameraný na relaxačné aktivity s využitím techník arteterapie, pre pozorujúce pubertálne prvky správania žiakov v 7. ročníku hraničiace s vulgárnymi prejavmi zorganizovala v máji 2021 prednášku¹¹ a začínajúcu šikanu eliminovala besedou s odborníkom poradenského centra. O novinkách zo školy sa žiaci pravidelne (1 x v týždni) dozvedali zo školského rádia MARKO. Športovanie a relax zabezpečila škola v rámci vyučovania predovšetkým mladším žiakom (futbalový turnaj, piknik v lese). Neumožnenie športovania aj počas prestávok považovali hlavne starší žiaci, na základe ich odpovedí v dotazníku, za nevýhodu. Aj napriek tomu takmer tri štvrtiny z nich uviedli, že ich vyučovanie baví aj preto, lebo sa v triede (škole) cítia príjemne. Odpovede takmer všetkých učiteľov o realizácii triednych aktivít na obnovenie a upevňovanie vzťahov v rovesníckych skupinách sa so žiackymi odpoveďami zhodovali iba sčasti. Aktivity na **podporu žiakov v čase mimo vyučovania** boli podľa riaditeľky školy upriamené na činnosť výchovného poradcu, asistenta učiteľa, školského klubu detí pre žiakov primárneho vzdelávania, spoluprácu s rodičmi žiakov, farnosťou a mestskou časťou, v ktorej sa škola nachádzala. Takmer všetci žiaci sa vyjadrili, že ich rodičia majú záujem o to, ako sa učia, avšak informácie o tom, že škola v prípade zlepšenia ich vzdelávacích výsledkov informuje rodičov, potvrdila iba menej ako polovica z nich. Bipolárne boli informácie o poskytovaní doučovania. Kým prevažná väčšina učiteľov tvrdila, že v prípade potreby poskytujú žiakom doučovanie, tí uvedené tvrdenie vo svojich odpovediach reflektovali iba v malej miere. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy výchovný poradca, asistent učiteľa, kaplán miestnej farnosti viedli individuálne alebo skupinové rozhovory so žiakmi a v prípade potreby im poskytli požadovanú pomoc. Uvedené údaje v dotazníku zaznačené polovicou učiteľov o individuálnej konzultácii so špeciálnym pedagógom, nekorelovali s odpoveďami žiakov (5,9 %). Škola nemala ustanovenú funkciu špeciálneho pedagóga. Praktickú odbornú intervenciu pre žiakov so ZZ (10) a učiteľov zabezpečoval vyučujúci z primárneho stupňa vzdelávania, ktorý mal v rámci svojho úväzku vyčlenené 4 hodiny na prácu s integrovanými žiakmi. Športové a pohybové aktivity, rozvíjanie umeleckého talentu a tvorivosti škola pre svojich žiakov zabezpečovala prostredníctvom zriadeného centra voľného času. Elokované pracovisko základnej umeleckej školy mali žiaci možnosť navštevovať v čase online a prezenčného vyučovania podľa aktuálne platných usmernení. Oblasť **skvalitnenia práce a vzdelávania pedagogických zamestnancov** bola podporovaná predovšetkým prejavom vzájomnej pomoci, úcty a rešpektu medzi učiteľmi a žiakmi v duchu kresťanských hodnôt a tradícií. Riaditeľka školy v riadenom rozhovore uviedla, že vedenie kontrolovaného subjektu za účelom zabezpečenia pozitívnej klímy školy vytváralo podmienky pre emocionálnu a fyzickú pohodu zamestnancov vzájomnými rozhovormi, možnosťou zúčastňovať sa svätej omše v kaplnke školy i vytváraním priestoru

⁹ 8. ročník/slovenský jazyk a literatúra, matematika, dejepis, geografia, chémia, biológia; 9. ročník/slovenský jazyk a literatúra, matematika, anglický jazyk;

¹⁰ 8. ročník matematika/jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka; 9. ročník slovenský jazyk a literatúra/Opakovanie jazykovedy; Príprava na prijímacie pohovory; matematika/Aplikačné a kontextové úlohy z praxe a bežného života s využitím už nadobudnutých poznatkov a vedomostí;

¹¹ Prevencia rizikového správania v partnerských vzťahoch;

na vzdelávanie sa a plnohodnotnú vzájomnú spoluprácu učiteľov. Väčšina z nich, podľa vyjadrení v dotazníku i v riadených rozhovoroch uviedla, že v ostatných dvoch rokoch absolvovala vzdelávanie na rozvíjanie už osvojených alebo získavanie nových profesijných kompetencií. Škola pre svojich pedagogických zamestnancov zabezpečila aktualizáčn é vzdelávanie na zvýšenie digitálnych kompetencií učiteľov v prostredí MS Teams a EduPage.¹² Z uskutočnených riadených rozhovorov vyplynulo, že učitelia sa najčastejšie vzdelávali prostredníctvom webinárov¹³ a preferovali interné vzdelávanie, prostredníctvom ktorého si vzájomne odovzdávali poznatky a skúsenosti zväčša v ústnej forme. Vlastné didaktické materiály v rámci webinárov neprezentovali.

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Výchovno-vzdelávací proces bol sledovaný z hľadiska činnosti učiteľa a žiaka 43 hospitáciami, z toho na 14 vyučovacích hodinách primárneho vzdelávania vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, prvouka, prírodoveda a vlastiveda a 29 hodinách nižšieho stredného vzdelávania v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, fyzika, biológia, chémia a občianska náuka.

Primárne vzdelávanie

Učenie sa žiaka

Väčšina žiakov v komunikácii s učiteľom i medzi sebou navzájom preukázala veku primerané **komunikačné zručnosti**. Kultivovane komunikovali v rôznych situáciách pri riešení úloh a cvičení, ich vyjadrovanie (v ústnej a písomnej forme) bolo plynulé a logické, občas spisovne nesprávne. Uplatňovanie odbornej terminológie bolo u niektorých žiakov menej dôsledné. Poskytnutú možnosť pracovať s komunikačnými technológiami na polovici hospitovaných hodín (Google Maps, pracovné listy, obrazové karty interaktívne cvičenia) dokázali využiť. Náročnosťou primerané texty čítali žiaci plynule, zväčša aj so zvládnutou technikou čítania. Obsah textu dekódovali vysvetľovaním nájdených kľúčových slov, k jeho posudzovaniu neboli vedení. Zadávané úlohy na zapamätanie a pochopenie v oblasti **poznávacích kompetencií** (Graf č. 3) riešili žiaci samostatne, pri aplikovaní nadobudnutých vedomostí v konkrétnej neznámej situácii potrebovali niektorí pomoc učiteľa. Z úloh na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov väčšina žiakov dokázala samostatne riešiť úlohy na analýzu. Rozborom informácií na jednotlivé menšie prvky nachádzali efektívne spôsoby ich riešenia (na základe vypočutého dialógu určiť, ktorá osoba zodpovedá danému popisu, porovnať výsledky ankety). Menej často zadávané úlohy na tvorivosť (tretina sledovaných hodín) dokázali riešiť iba tí najšikovnejší. Na základe osvojených vedomostí navrhovali možné spôsoby riešenia pri zostrojení štvorca, obdĺžnika, trojuholníka z daného množstva rovnakých paličiek, vytvárali železničnú trasu v regióne Slovenska, na základe pravidla ciferného výsledku sčítancov zapísali násobky čísla 9. Úlohy zamerané na hodnotenie im boli zadávané ojedinele. Žiaci v oblasti rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu** (Graf č. 4) prejavili schopnosť sledovať a korigovať vlastné učenie sa a poznávanie. V procese učenia sa boli sústredení, aktívni a zodpovední. Viacerí z nich dokázali byť aj iniciatívni a prísť s novým nápadom, pri riešení úloh preukázali schopnosť pracovať s chybou a využiť ju v prospech svojho ďalšieho

¹² Program aktualizáčn ého vzdelávania na školský rok 2020/2021;

¹³ Ako je možné priniesť deťom pozitívny zážitok po návrate do škôl, Triednická hodina ako výnimočný priestor pre hodnotové vzdelávanie, Nové kurikulum a ďalšie;

učenia sa. Negatívny dopad na rozvoj **autonómneho učenia žiakov** malo len ojedinele poskytovanie príležitostí na hodnotenie vlastných či spolužiakových výkonov. Základom pre vytváranie pozitívnych vzťahov v triede bola takmer na všetkých vyučovacích hodinách pozorovaná vzájomná tolerancia a empatia i **ústretová komunikácia** medzi žiakmi. Mieru rozvíjania ich **sociálnych kompetencií** oslabilo zadávanie tímových foriem vyučovania iba na polovici hospitovaných hodín. Počas práce v skupinách alebo vo dvojiciach žiaci dodržiavali dohodnuté pravidlá, vzájomne kooperovali a konštruktívne komunikovali. V ponúkanom priestore zväčša prezentovali výsledok svojej práce, zdôvodniť a argumentovať dokázali iba niektorí.

Vyučovanie učiteľa

Edukačný proces a učebný výsledok žiaka ovplyvňovala nastavená pozitívna **sociálna klíma** triedy na viac ako polovici sledovaných hodín. Vytváranie podmienok pre **inkluzívne vzdelávanie** spočívalo predovšetkým v individualizovaní učebných postupov k žiakom so ZZ (aj prostredníctvom pedagogického asistenta). Na viac ako polovici sledovaných hodín učiteľia aktívne zapájali žiakov do vyučovacieho procesu a podľa potreby optimalizovali učebnú záťaž každého z nich. Intaktným žiakom učivo nepersonalizovali, ich pracovné tempo rešpektovali. Vysvetľovanie učiva podporovali vhodným výberom učebných pomôcok (rôzne druhy máp - nástenná, interaktívna, príručná, demonštračné pomôcky na rysovanie,) jeho názornosť zabezpečili prostredníctvom obrázkového materiálu a IKT. Účinnosť vyučovacieho procesu zvyšovali uplatňovaním medzi-predmetových vzťahov. Z aktivizačných **edukačných metód** na viac ako polovici sledovaných hodín využívali hru, brainstorming, pojmovú mapu, anketu, riešenie rébusov, tajničky, kvíz, situačnú metódu, hranie rolí, pantomímu. Na ostatných však odovzdávanie poznatkov žiakom realizovali iba formou tradičných metód a foriem práce. Výsledky činností žiakov učiteľia buď klasifikovali alebo zriedkavejšie na hodnotenie ich práce využívali formatívne hodnotenie s kombináciou chvály a kritiky vo vyváženej miere. (Graf č. 5)

Nižšie stredné vzdelávanie

Učenia sa žiaka

Žiaci disponovali veku primeranými **komunikačnými zručnosťami**, vyjadrovali sa vecne, v súvislostiach, spisovne správne s uplatňovaním odbornej terminológie. Na väčšine hospitovaných hodín ich slovná zásoba bola dostatočne rozvinutá a komunikačné zručnosti žiakov smerovali k efektívnej spolupráci medzi všetkými aktérmi vzdelávania. Zriedkavú príležitosť komunikovať a získavať informácie prostredníctvom IKT (interaktívne cvičenia, digitálny program Geogebra) dokázali prevažne zmysluplne využiť. Textom v printovej i audiovizuálnej forme (animačné video, filmové spracovanie), s ktorými na vyučovacích hodinách pracovali, rozumeli, dokázali v nich vyhľadať základné informácie, väčšinou ich aj analyzovať a na tretine sledovaných hodín aj kriticky hodnotiť.

Poznávacie kompetencie (Graf č. 3) neboli rozvíjané komplexne. Žiaci riešili úlohy prevažne na úrovni zapamätania, porozumenia a aplikácie. Na úrovni vyšších myšlienkových procesov, pri riešení úloh zameraných na analýzu, rozčleňovali informácie na menšie celky, porovnávali ich (napr. väčšina žiakov dokázala na základe ukážok filmového spracovania určiť vlastnosti postáv, vyhľadať v texte opytovacie vety, priradiť číslovky do skupín, odvodiť význam pojmov, identifikovať chyby v texte, rozlíšiť plnovýznamové a pomocné slovesá, určiť, v ktorom štáte sa nachádza zadané miesto, prečo úloha nemá riešenie, formulovať zadanie slovnej úlohy, rozlíšiť fyzikálne deje od chemických, určiť príčiny a dôsledky správania sa telies v kvapaline,

na základe grafu dedukovať správny druh pohybu telesa) a vyvodzovali závery. Náročnejšie aktivizujúce problémové úlohy a činnosti na úrovni hodnotenia a podpory tvorivosti sa na vyučovacích hodinách vyskytli ojedinele (iba na menej ako tretine hospitovaných hodín). Žiaci len sporadicky dokázali samostatne posudzovať vhodnosť a pravdivosť informácií, dostatočne argumentovať, vyhodnocovať súvislosti, vytvoriť vlastný návrh a formulovať hypotézy (napr. tvorba dialógov, krátkych textov, argumentácia konkrétnymi príkladmi zo života, pretransformovanie vzniknutých negatívnych situácií na pozitívne, ...). K zadaným úlohám (individuálnym, skupinovým) pristupovali aktívne, zväčša preberali **zodpovednosť za vlastné učenie sa** (Graf č. 4), reagovali na podnety učiteľa a spolupracovali. Na väčšine sledovaných hodín svoju činnosť priebežne monitorovali, dokázali si chybu uvedomiť a identifikovať jej príčinu. Slabou stránkou vyučovacieho procesu bolo ojedinelé vytváranie príležitostí na kritické hodnotenie vlastných učebných výkonov, na hodnotenie ostatných, či akceptovanie spätnej väzby. Väčšina z nich v diskusii pohotovo prezentovala svoje názory k preberaným učebným témam v nadväznosti na bežný život a súčasnosť, svoje postoje zväčša dokázali aj obhájiť. Pri posudzovaní názorov ostatných boli zdržanlivejší, na ich stanoviská nereagovali odsudzujúco, diskutovať o nich však dokázali iba aktívnejší jednotlivci na menej ako polovici hospitovaných hodín. V oblasti **sociálnych kompetencií** žiaci ukázali empatické správanie a dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa počas výučby. Schopnosť pracovať na zadaniach, vzájomne si pomáhať a väčšinou aj zmysluplne a konštruktívne komunikovať vo dvojiciach, v skupine, či tíme však preukázali iba na viac ako tretine sledovaných hodín. V nadväznosti na to, keď dostali príležitosť, väčšinou dokázali výsledky tímovej práce adekvátne prezentovať, poprípade ich aj stručne zdôvodniť. Na väčšej časti hospitovaných hodín však možnosť kooperovať nemali.

Vyučovanie učiteľa

Na polovici sledovaných hodín učiteľia proces výučby nepersonalizovali obsahovo a nevenovali sa ani individualizácii učebných postupov dôsledne. Žiaci riešili rovnaké úlohy bez možnosti výberu náročnosti či časového limitu na ich riešenie. Na ostatných hospitáciách možnosť riešiť rôzne úlohy dostali. Vyučujúci ich aktivizovali dodatočným vysvetlením problému a poskytli im na spracovanie zadaní viac času. Vytváranie vhodných podmienok pre učenie sa žiakov na vyučovacích hodinách **uplatňovaním efektívnych stratégií vyučovania** bolo pozorované takmer na dvoch tretinách hospitovaných hodín. Zvolené metódy a formy práce (brainstorming, pojmová mapa, riadený rozhovor, experiment, didaktická hra, diskusia) boli prostriedkom na zvýšenie efektívnosti vyučovacieho procesu. Na ostatných hodinách vyučujúci zvolili konvenčný prístup a tradičné formy a metódy práce. Prevažne zmysluplné a účelné využitie materiálnych prostriedkov¹⁴ vyučovacieho procesu vrátane IKT (interaktívny pracovný zošit, prezentácie, animácie, filmové spracovanie, video) podporovalo názornosť vyučovania a napomáhalo k rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov. Učiteľia dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa, zaisťovali vhodné pracovné podmienky. Na takmer polovici hospitovaných hodín nie vždy bolo vytvárané prostredie, v ktorom by bolo umožnené všetkým jednotlivcom prejsť svoju aktivitu. Všetkými učiteľmi 2. stupňa v dotazníku deklarovane uplatňovanie formatívneho hodnotenia s komplexným zdôvodnením

¹⁴ napr. pracovné listy, učebnica, obrázkový materiál, kartičky so slovesami, rysovacie potreby, laboratórne pomôcky a chemikálie, digitálne váhy;

kvality výkonu žiaka nebolo priamym pozorovaním vyučovacieho procesu potvrdené v dostatočnej miere (tretina). (Graf č. 5)

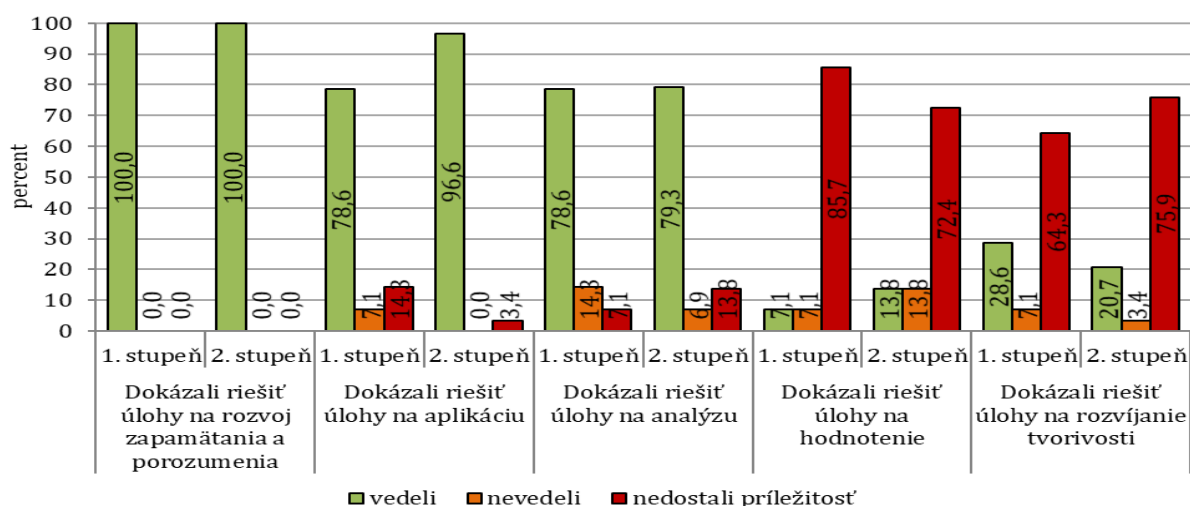
Výrazné pozitíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín

- Žiadne.

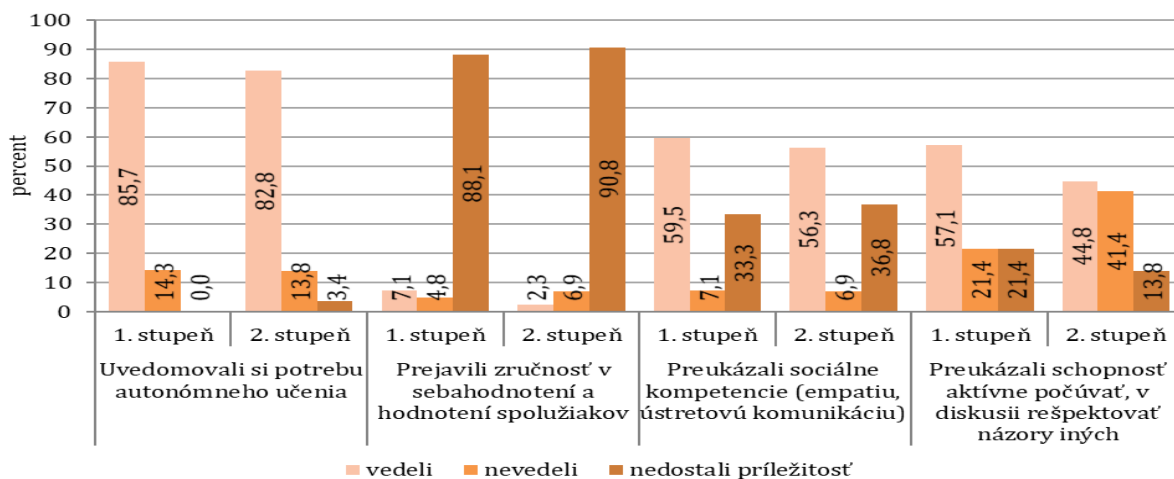
Výrazné negatíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín

- Nízka miera rozvíjania poznávacích kompetencií na úrovni vyšších myšlienkových procesov najmä v úlohách zameraných na hodnotenie a podporu tvorivosti (primárne aj nižšie stredné vzdelávanie).
- Nedostatočné vytváranie príležitostí pre rozvíjanie kompetencií žiakov k celoživotnému učeniu sa podporou sebahodnotenia a hodnotenia spolužiakov i podmienok pre rozvoj sociálnych kompetencií žiakov so zreteľom na prezentovanie výsledkov ich kooperatívnej činnosti a posilnenie argumentačných zručností jednotlivcov (primárne aj nižšie stredné vzdelávanie).
- Nízka miera uplatňovania formatívneho hodnotenia zameraného na podporu efektívneho učenia sa žiaka (primárne aj nižšie stredné vzdelávanie).

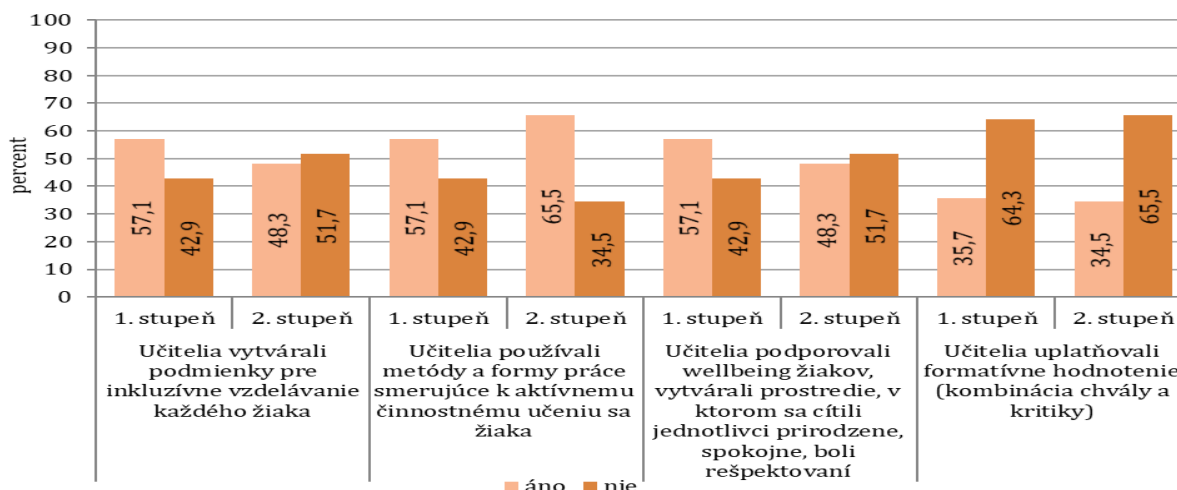
Graf č. 3 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf č. 4 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf č. 5 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho a nižšieho stredného vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

Škola na základe zistení z vykonanej diagnostiky vedomostí a zručností žiakov po návrate k prezenčnej výučbe nerevidovala ŠKVP. Dištančné vzdelávanie prebiehalo podľa schváleného rozvrhu hodín vypracovaného v súlade s odporúčaniami ministerstva. Obsah komplementárnych vzdelávacích oblastí škola implementovala do obsahu hlavných vzdelávacích oblastí formou doplnkových aktivít. Kontinuitu vzdelávania naprieč všetkými vzdelávacími oblasťami zaistila zapojením každého žiaka do dištančného vzdelávania a zabezpečením vhodných technických i personálnych podmienok vyučovania. Na utvrdenie a skvalitnenie úrovne žiackych vedomostí využila nezmenený UP už skôr posilnený disponibilnými hodinami predovšetkým v hlavných vzdelávacích oblastiach. Vykonané zmeny v organizácii vzdelávania a prijaté opatrenia **na podporu učenia sa žiakov na vyučovaní** prispeli k zopakovaniu a systemizácii učiva prostredníctvom netradičných foriem a viedli k posilneniu emocionálneho prežívania žiakov z vlastného úspechu i viery vo svoje schopnosti. Využívanie inovatívnych metód uvedené v dotazníku väčšinou učiteľov, potvrdila viac ako polovica žiakov (52,94 %) a vytváranie priestoru pre rovesnícke učenie uviedlo 64,70 % z nich. Používanie metód a foriem práce podporujúcich činnostné vyučovanie bolo zaznamenané na viac ako polovici kontrolou sledovaných hodín (59,25 %). Efektívne využívanie materiálnych pomôcok v edukácii žiakov, podporovalo proces učenia sa, racionalizáciu činností učiteľa a názornosť vyučovania. Pomerne vysoké percento uplatňovania formatívneho hodnotenia deklarovaného učiteľmi v dotazníku (85,71 %) reflektovala viac ako polovica žiakov (58,82 %), ale preukázanie jeho uplatňovania na hospitovaných hodinách bolo nízke (35 %). V priebehu adaptačného obdobia i po ňom, podľa vyjadrenia riaditeľky školy i vyučujúcich, pri edukácii žiakov pedagógovia uplatňovali špecifické pedagogické intervencie, individuálny prístup a diferencovanie úloh, čo ale žiaci v dotazníku nepotvrdili. Avšak poskytovanie podporných stimulov pre efektívne učenie sa každého žiaka bolo pozorované na viac ako polovici hospitovaných hodín (51,2 %). S tvrdením všetkých učiteľov v dotazníku o vytváraní priestoru na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov súhlasila polovica žiackych respondentov a rovnako všetkými učiteľmi uvedené rozvíjanie sociálnych kompetencií reflektovala takmer polovica z nich. Ale priamou kontrolou účinné rozvíjanie sociálnych kompetencií bolo

preukázané iba na jednej tretine kontrolovaných hodín, a rozvíjanie sebahodnotiacich zručností zaznamenané takmer nebolo. V oblasti **podpory wellbeingu** žiakov všetci opýtaní učitelia v dotazníku uviedli, že do vyučovania začleňovali aktivity na posilnenie sociálneho učenia sa žiakov, čo však reflektovala iba menej ako polovica žiakov (44,12 %). Podľa vyjadrení učiteľov a sčasti i záznamov v triednych knihách škola do vyučovania zaraďovala celodenné aktivity zamerané na rozvoj sociálnych vzťahov, psychickej pohody žiakov a opakovania učiva hrovou formou. Potvrdzujúce odpovede viac ako polovice učiteľov v korelácii s príslušnou dokumentáciou školy deklarovali zapájanie žiakov do primárnej prevencie rizikového správania¹⁵, čo uviedla aj časť žiackych respondentov. Zdravý životný štýl u svojich žiakov škola podporovala ich zapájaním do športových a relaxačných aktivít v rámci vyučovania za účasti rodičov, orgánov mestskej samosprávy alebo miestnej farnosti a vytvorením priestoru pre prácu v školskom médiu. Zlepšenie si vyžaduje realizovanie triednych aktivít zameraných na obnovenie a upevnenie vzťahov v rovesníckych skupinách, čo potvrdila väčšina učiteľov (85,71 %), ale len menej ako dve tretiny žiakov. Za nedostatočné v tejto oblasti bolo tiež nevytváranie možností športovania pre starších žiakov počas prestávok. **Podporu žiakov v čase mimo vyučovania** škola zabezpečila najmä ich zapájaním do krúžkovej i ďalšej nepravidelnej mimoškolskej činnosti. Negatívnym zistením bola skutočnosť, že o možnosti využitia služieb školského špeciálneho pedagóga žiaci, podľa ich vyjadrení v dotazníku, nemali vedomosť, aj keď tieto činnosti vykonával v rámci svojho úväzku učiteľ 1. stupňa. Poskytovanie individuálneho alebo skupinového doučovania deklarované v dotazníku takmer všetkými učiteľmi (92,86 %), žiaci v zhode s vyjadrením riaditeľky školy takmer vôbec nerelektovali (10,29 %). Žiakom primárneho vzdelávania s prípravou na vyučovanie pomáhali vychovávateľky v školskom klube detí. Spoluprácu so zákonnými zástupcami žiakov zhodne potvrdili v značnej miere učitelia i žiaci vo svojich odpovediach. Avšak s názorom o poskytovaní priebežných informácií o pokroku v učení sa žiaka súhlasila menej ako polovica opýtaných žiackych respondentov (42,65 %). Opatrenia na **skvalitnenia práce a vzdelávania pedagogických zamestnancov** boli vzhľadom ku frekvencii vzdelávania najmä formou online priestoru kvantitatívne postačujúce, viac pozornosti si vyžadovalo nastavenie efektívneho kvalitného interného vzdelávania pedagógov s cieľom zabezpečiť odovzdávanie si skúseností prezentovaním vlastných didaktických materiálov. Pri skvalitnení práce učiteľov nebola v dostatočnej miere vykonávaná dôsledná javová analýza písomných previerok, vstupných a výstupných testov, preto na základe jej výsledkov nemohli byť prijímané adekvátne opatrenia smerujúce k zlepšeniu úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho výsledkov. Komparácie a analýzy zo zistení preukázali, že nastavený systém opatrení **iba čiastočne umožňoval eliminovať rozdiely** vo vedomostiach a zručnostiach žiakov po návrate z dištančného vzdelávania.

1.3 INÉ ZISTENIA

Žiadne.

¹⁵ Záverečná správa koordinátora pre výchovu a vzdelávanie v oblasti prevencie látkových a nelátkových závislostí, detskej kriminality, šikanovania a iných sociálno-patologických javov;

2 ZÁVERY

Školou vykonaná revízia ŠkVP **zabezpečila** nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania a zároveň **reflektovala** zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

Uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese **čiastočne napomáhal** odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

Výrazné pozitíva

Žiadne.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na úrovni vyšších myšlienkových procesov, kompetencií k celoživotnému učeniu sa a podpora rozvoja sociálnych zručností a schopností žiakov;
- Uplatňovanie formatívneho hodnotenia vo vyučovacom procese na podporu efektívneho učenia sa žiaka.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- vykonávať dôslednú analýzu edukačných výsledkov žiakov, na zasadnutiach pedagogických rád prijímať adekvátne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov s následnou kontrolou ich plnenia a vyhodnotenia ich účinnosti;
- upraviť vlastné kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov s posilnením nástrojov na formatívne hodnotenie a dôsledne ich pri hodnotení výkonov žiakov využívať;
- vnútornú školskú kontrolu zamerať na oblasti vyžadujúce zlepšenie.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program s názvom *V Božom duchu vane múdrosť a vzdelanie*
2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2018/2019
3. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2020/2021
4. Zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
5. Zápisnice z rokovaní metodických orgánov
6. Katalógové listy žiakov
7. Triedne knihy 2020/2021
8. Rozvrhy hodín učiteľov a tried
9. Správa o činnosti metodického združenia 1 – 4 a ŠKD v školskom roku 2020/2021
10. Výsledky celoslovenského testovania žiakov KOMPARO v školskom roku 2020/2021 a 2021/2022

11. Analýza práce a výsledkov tried 2. stupňa v predmete SJL
12. Dodatok č. 1 a Dodatok č. 2 k učebným osnovám ŠkVP ZŠ pre školský rok 2020/2021
13. Podpora prezenčného a dištančného vzdelávania v rámci projektu ESF OP LZ, prioritná os Vzdelávanie „Modernými metódami k zvyšovaniu gramotnosti žiakov ZŠ s materskou školou sv. Marka Križina“
14. Program aktualizáčného vzdelávania na školský rok 2020/2021
15. Obsah a organizácia VVP v čase dištančného vzdelávania v školskom roku 2020/2021
16. Záverečná správa koordinátora pre výchovu a vzdelávanie v oblasti prevencie závislostí, detskej kriminality, šikanovania a iných sociálno-patologických javov

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školský inšpektorka: PaedDr. Viktória Jakúbeková

Dňa: 23. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:
PaedDr. Viktória Jakúbeková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Veronika Becová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 01. 03. 2022 v Košiciach:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Viktória Jakúbeková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Veronika Becová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Veronika Becová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Viktória Jakúbeková, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti